

LOVÉTEI KIÁLTÓ



IV. évfolyam, 5. szám, 2002. május. Ára szabadeladásban: 3500 lej, megrendelőknek 3300 lej

Volt egyszer egy fúvószenekar Lövétén is

A felvétel 2000-ben készült a homoródalmási fúvóstalálkozón



Értesüléseim szerint a lövétei fúvószenekar (bándások) 1905-ben alakult egy lelkes, előrelátó kis csoport jóvoltából. Mielőtt valaki megkérdezné, hogy mi közöm hozzá, elmondanám, hogy annak a kis csoportnak tagja volt az én nagyapám is, tehát nagyapám után nekem is részem volt benne. Sajnos nem tudom igazolni hivatalos írásokkal, mert nagyapámék, amikor mentek el hazulról, annyira siettek, nem volt idejük hagyatékozni.

(folytatás a 2. oldalon)

Tájház lesz Lövétén

Lövétén szeptember 6-7-re tervezik a Falunapokat, akkor nyitják meg a nagyközség tájházát. Az ötlet még 1969-ből származik. A Polgármesteri Hivatal évekkal ezelőtt megvásárolt egy épületet, azt szemelték ki. Az önkormányzat az egykori Pora-ház rendbe hozására 70 millió lejt különített el. A Hargita Megyei Kulturális Központ 15 millióval támogatja az ötlet megvalósítását. Az először 1979-ben felleltározott néprajzi gyűjteményt jelenleg a Székely Mózes Általános Iskola külön termében lehet megtekinteni.

A falu központjában először a felújított kultúrotthon épületére csodálkoztunk rá, majd a Polgármesteri Hivatal felé vettük az irányt.

(folytatás a 4. oldalon)

Közösségi ház készül

A lövétei plébánia udvarán nagy a sürgés-forgás. Vidáman dolgozó önkéntesektől zajos az udvar. A már több mint két hónapja tartó építkezés mibenlétéről faggattam Lajos atyát, községünk plébánosát.

Miért volt szükséges a jelenlegi építkezés, és milyen célt fog szolgálni?

Azzal kezdeném, hogy a plébánia eléggé alkalmatlan arra, hogy mint közösségi ház megfeleljen. A plébánia nem mint magánlakás kell működjön, hanem mint hivatal, és vendégek fogadására is alkalmasnak kell lennie. A másik ok az, hogy hátul az egyik fal ledőlt, és a másik fal is egy-két év múlva úgy járt volna. Továbbá itt, a plébánián nincsen konyha. Valamilyen formában konyhára és irodára volna szükség. Az irodában lehetne lebonyolítani a hit-oktatásokat, valamint a már bevonult technika



(számítógépek, egyéb felszerelések) számára is ott lehetne helyet szorítani.

Kinek az indítványára kezdődött az egész?

Én személyesen ebben az esztendőben nem akartam, de az új egyháztanács úgy döntött, hogy próbáljunk belemenni, valahogy a jó Isten megsegít és elvégezzük. Én inkább a templomot javíttatam volna, de a templomnak ennyi pénzzel nem lehet nekikezdeni, talán még a homokra sem lenne elég. Így fogtunk neki ennek az építkezésnek. Ezt hogyha elvégezzük, talán majd a templom lesz a sor.

(folytatás a 3. oldalon)

Volt egyszer egy...

(folytatás az első oldalról)

A fentiek igazolására számomra sokkal hitelesebb minden írásnál az az igaz történet, amelyet nagyanyám mondott el édesanyámnak. Meg vagyok győződve, nekünk is azért mondta el édesanyánk, hogy valami fogalmunk legyen az általunk ismeretlen nagyapánkról.

Amikor nagyanyám az ötödik gyermekkel ajándékozta meg nagyapámat, és az fiú volt, nagyapám öszszehívta bándás társait, és egész éjszaka fújtak (muzsikáltak) a beteg asszony ágya mellett. A következő történetet már saját visszaemlékezése alapján mesélte.

Kint, az erdei kaszálón szénát csináltak, amikor egy bácsi jött a faluból és hozta a hírt: kitört a háború! Minden hadköteles férfi a legrövidebb időn belül köteles jelentkezni az ezredénél. Az emberek összegyűltek és azon tanakodtak, mit csináljanak. Volt olyan vélemény, hogy a háború nem tud hosszú lenni, mert ha megérkezhetnek, egy hét alatt Szerbiát leverik. Sajnos tudjuk, hogy nem így történt.

A faluból megkezdődött a bevonulás. Katonadaloktól és közé vegyült édesanyai sírásoktól volt zajos a falu. Felvirágozott lovas szekerek indultak minden reggel Udvarhelyre. A bevonulók éltették a háborút és a királyt. Nagyapám, mielőtt felült volna a szekérré, egy tíz év körüli kisfiút (lehet, hogy éppen édesapámat) emelt a magasba, így kiáltva: éljen a háború, le Szerbiával!

Több mint egy hétig tartott a bevonulás. Utána a falura ráborult a csend és a bánat. A rézkürtök felkerültek a padlásra. Néha a gyerekek elővették, de mivel látták, hogy erre az édesanyjuk sírásra fakad, ezért ez ritkán történt meg.

Több mint tíz év után, 1927-ben vették elő a kürtöket. Ekkor az alapító tagok utódai - mert már az alapító tagokból nagyon kevesen éltek - újra életre hívták a zenekart. Szászhomóródról hoztak karmestert. Mint minden zenekarban, aki a prímét fújta, az lett a felelős. Már az indulásnál elhatározták, hogy minden évben halottak napján megemlékeznek zenéjükkel a háborúban elesett hősről, amit be is tartottak. Rövid időn belül nagy népszerűségnek örvendtek. Nem csak a faluban, hanem a környező településekre is eljártak temetéseken zenélni. Idehaza jelen voltak minden rendezvényen, támogatták népi szokásainkat. Elmondható, hogy örvendeztek az örvendezőkkel, és sírtak a sírókkal. Ott voltak 1940 szeptemberében, amikor Lövete népe fogadta a 22 évig várt honfoglaló magyar honvédeket. Az ő zenéjükre járták a csárdást a Nép házban a magyar honvédek a lövetei lányokkal.

Több mint ötven évi tevékenység után elkoptak és megfogyatkoztak a hangszerek. Mint vízbe esettnek a mentőöv, úgy jött az akkori kultúrigazgatónak a gondolata az újraszervezésre. Sikerült megtalálni a szükséges anyagi fedezetet, és a régi 12 tagú zenekar helyett egy 42 tagból álló rezesbanda jött létre. Az újraszerve-

zett zenekarban helyet kaptak a régi tagok is. A megnövekedett létszámú zenekarnak próbateremre is szüksége volt, amit a helyi vezetőség a tagok hozzájárulásával meg is oldott. Rövid idő alatt Löveteinek megyeszinten ismert fúvószenekara lett.

A rendszerváltás után választott községi vezetőség valahogy rosszul értelmezte a piacgazdaság gyakorlati alkalmazását. Egyik napról a másikra kitétte a zenekart a próbateremből, és helyébe egy jóvedelmezőbb egységnek adott helyet.

A további fejlemények ismertek, az eredmény is. Ma, 2002 májusában csak múlt időben beszélhetünk a lövetei fúvószenekarról.

☞ Silye István

Magyarul a román hadseregben - avagy mennyit fejlődött a demokrácia 50 év alatt

Maholnap 50 éve, hogy berukkoltam egy nagyváros melletti tűzér-híradós kaszárnyába. Híradós századba osztottak be tartalékos-tiszti iskolába. A század (companie) három szakaszból állott. Egy szakasz csak román nemzetiségű fiúkból, két szakasz pedig egy katona kivételével magyar nemzetiségű bakákból állott. Az az egy fiú azért kérezkodott a mi szakaszunkba, hogy tanuljon magyarul. Mindenik szakaszparancsnok és a századparancsnok is román nemzetiségű tisztek voltak.

A kiképzés nyilvánvalóan román nyelven történt, de a gyakorlat szüneteiben és szabad időben mi, magyarok egymással természetesen magyarul beszélgettünk. Mi több, menetelés közben a "magyar" szakaszok magyar katonadalokat énekeltek, ami ma hihetetlennek tűnik. Ilyeneket énekeltek: "Százados úr, sejahaj, százados úr, ha felül a lovára ...", vagy "Százados úr, ügyes gyerek ..." Ez akkor senkit sem sértett, még a szomszéd falu román lakóinak az "érzékenységét" sem, legfeljebb csodálkoztak.

Az iskola megkezdése után kb. egy hónappal, a gyakorlat egyik szünetében a mi szakaszunk parancsnoka (egy félművelt hadnagy) megtiltotta, hogy a szünetben magyarul beszéljünk. Ez nagy felháborodást okozott a szakasz tagjai között, és jelentettük a kaszárnya ezredparancsnokának, aki szintén román nemzetiségű volt, hogy mi történt, és hogy mi ezt a parancsot nem teljesítjük. Az ezredparancsnok azonnal intézkedett, és másnap szakaszparancsnok nélkül voltunk (a hadnagy urat valahová elhelyezték, többet nem láttuk). Ideiglenesen egyik kollégánkat nevezték ki szakaszparancsnoknak. Két nap múlva bemutatkozott egy magyar nemzetiségű hadnagy (Kovács), hogy ő az új szakaszparancsnokunk. Az ő vezetésével végeztük el a tartalékos tiszti iskolát, és mint alhadnagykok szereltünk le.

Ma, 2002-ben, a fejlett román demokrácia korában el tudna-e képzelni valaki ilyen, vagy ehhez hasonló dolgot?

dr. Balázs Márton

Közösségi ház készül

(folytatás az első oldalról)

Ezt, ami folyamatban van, mikorra tervezik befejezni?

A fődés remélhetőleg néhány nap alatt befejeződik. A nyár folyamán a többi része annyira elkészül, hogy a búcsúra már ott kell főznünk.

Milyen alapokból sikerült idáig megvalósítani?

Eddig Isten kegyelméből és az emberek jóakarátából épült. Adott volt a hívek hozzájárulása. Erről a télen beszélgettünk, hogy kérünk 150 ezer lejt, hogy ne is legyen sok. Mire összegyűltek a pénzek és nekifogtunk vásárolni, kiderült, hogy valóban nem sok, mert mindennek felment az ára.

Mekkora hányada van a költségvetésnek fedezve?

Itt nincs költségvetés. Mint Romániának, nekünk sincs költségvetésünk. Úgy gondoltuk el, hogy az adakozásból begyűlt pénzből megvásároljuk az anyagot és a munkálatok önkéntes alapon közmunkával valósulnak meg. Később kiderült, hogy az anyagra sem elég a pénzünk.

Honnan próbálják előteremteni a hiányzó pénzösszeget?

A templomban hirdetem, hogy még rákérünk 100 ezer lejt a hívektől, és ebből már remélem, hogy lehet úgy csürni-csavarni, hogy elég legyen. Már vannak, akik hozták is a pénzt, főleg a kispénzű nyugdíjasok.

Jelenleg milyen fázisban tart a munkálat?

Tulajdonképpen eddig volt a baj, mert láthatatlanban dolgoztunk. Meg voltak a nagy erős falak, alapok nélkül. A nehéz kőfalnak csak 15 cm mély alapja volt. Ezt természetesen ki kellett ásni és az egész építést az alapokból kezdeni. A nagyobb munkálatok el vannak végezve, a kiadásoknak is a nagyobb része lejárt. Az ajtók és ablakok hamarosan készen lesznek, a vízvezeték is megvan, tehát ha befödhattük, akkor már ezeket is apránként lehet felszerelni.

Mi az, amit még el szeretne mondani?

Amit még fontosnak tartok, hogy van Lövétén egy olyan réteg, amelyre lehet számítani, jó kedvvel, viccelődve dolgoznak, nem ímmel-ámmal, látszik rajtuk a lelkesedés. Az egész építkezés nagyrészt az egyháztanács munkáját dicséri.

Befejezésül én a híveknek a megértését és a türelmét kérem. Ez egy olyan munka volt, amit előbbutóbb meg kellett volna csinálni, mert ha nem, az épület tönkremegy. Egy ekkora falunak bizonyos dolgokban súlya kell legyen. A középületekre áldozni kell, mert egy idelátogató idegen legelőször azokat nézi meg és ha azok nincsenek pontra téve, akkor nincs mit várjon a falu lakóitól.

✎ Sorbán József

Közbirtokossági közgyűlés

A tavaszi viharok során keletkezett széldöntött fa kiosztása és egy erdészettel kötendő szerződés időszerezése indokoltá tette a közbirtokosság közgyűlésének összehívását. Erre május 20-án, illetve az ismert szabályzati okok miatt a döntések meghozatala céljából május 25-én került sor.

Az első, május 20-i gyűlésen a megjelent tagok mellett jelen voltak a közbirtokossági területeket felvi-gyázó erdészek is.

Mivel az újjáalakulás óta az idei osztalék lenne az első juttatás a tagság számára, érthető módon megnőtt ennek jelentősége, eszmei értéke. Hisz kétségtelen, hogy serkentené a közbirtokosság iránti érdeklődést, és kézzelfoghatóvá, érezhetővé tenné az erdők feletti tulajdonosi státust.

Ennek megfelelően a gyűlések során többször elhangzott, hogy sok tag esetében az osztalékot inkább az általa kitermelt fa kellene jelentse, mint az eladásából származó pénz.

Ezért került sor a két gyűlés közt annak felmérésére-felírására, hogy hány tulajdonos igényel fát, és így mekkora lesz az a mennyiség, amit a közbirtokosságnak kell, hogy értékesítsen, hogy aztán árát vissza-ossza a többi tulajdonosnak.

Azt már az első gyűlés alatt említették faosztásban résztvevő vagy jártas személyek, hogy óriási feladat a szétszórtan található, vegyes minőségű széldöntött fa határidőre történő, igazságos kiosztása többszáz személynek.

Ezért Molnos Dénes főerdész igényelte egy háromtagú bizottság jelenlétét, melyet a közbirtokosság közgyűlése bíz meg a faosztás felügyeletével, ha a tagság ilyen kitermelési forma mellett dönt.

Az eladásra és kiosztásra kerülő fa árának megszabása során, amint teljességükben kibontakoztak az egyéni kitermelés részletei, a tagság fokozatosan meggyőződött ennek bonyolultságáról, a kivitelezés nehézségeiről.

Mikor pedig az erdészeti által irányított felügyelő személyére nem akadt jelentkező, szavaztak az idei osztalék formájára vonatkozóan: elfogadták, hogy a széldöntött fát eladják, és annak árát osztják szét év végén.

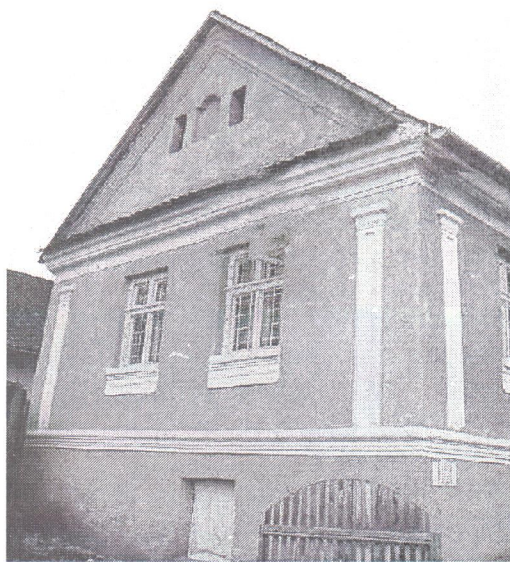
A szerződéskötés egyszerűbb témának bizonyult. A magánerdészetek területeivel nem szomszédos a közbirtokosság, és azok székhelyei viszonylag messzire esnek, ugyanakkor az állami erdészetek felszereltsége vélhetően jobb, és a velük folytatott munka folytonosságot jelentene. Ezért a közgyűlés, miután javaslatokat tett és feltételeket szabott a szerződés tartalmára vonatkozóan (a közbirtokosság joga az őrzést végző személyek kiválasztásában),

(folytatás az 5. oldalon)

Tájház lesz Lövétén

(folytatás az első oldalról)

Megérkezésünkkor Mihály János történelemtanár várt ránk, aki mindvégig szakavatott vezetőnek bizonyult. Volt



kultúrigazgatója, könyvtárosa a falunak, jelenleg a Székely Mózes Általános Iskolában tanít, ő a helyi néprajzi gyűjtemény "gondozója". A hivatal folyosóján az udvarhelyi Kovács István régi felvételeit nézegettük. Balázs István polgár-

mester, Lázár Zoltán alpolgármester és Lázár László, a Felső Homoród mente Kistérség ügyvezetője várt bennünket, a tájházzal kapcsolatos tervekről beszélgettünk.

A község elöljáróitól tudtuk meg, hogy Lövétén jelenleg 3524 személy él, ebből 861 nyugdíjas. További adatok: a 0-25 évesek száma 1300, a 26-60 év közöttieké 1663, 61 éven felüli pedig 561 személy. A pénzkeresettel kapcsolatosan beszédes tény, hogy kb. 5-600 vendégmunkás dolgozik Magyarországon, és csupán 100-120 kereső kapott alkalmazást itthon. A község gazdasági és művelődési életében fontos szerep jut a szervezett keretnek. A Lövete Alapítványt a földgáz bevezetésére hozták létre, a gazdasági tevékenységben régről nagy szerepe van a közbirtokosságnak. A Szarvasmarhatartók Egyesülete az állattenyésztők érdekeit képviseli. A Szent Erzsébet Alapítvány a rászorulókat megsegítéséért jött létre.

A közművelődésben meghatározóak a kultúrotthon által szervezett programok. Az igazgató, Sorbán József egyben községi könyvtáros is. A Kákvirág Egyesület célja a hagyományőrzés, a népszokások ápolása és népszerűsítése. A Lövetei Ifjak Egyesületének egyik nagy eredménye a már negyedik évfolyamát megért helyi lap, a Lövetei Kiáltó megjelentetése. Helyi alaptól kultúrára az idén 141 millió lejt szavazott meg a tanács.

Az ősze, pontosabban szeptember első hétvégéjére, a Kisasszony napi búcsú előttre tervezik a Falunapokat, ekkorra készítik elő a tájházat is. A 70 millió lejből az udvar rendbetételét, a szoba berendezését kell megoldani, vagyis a legfontosabbakat, amivel

úgymond el lehet indulni. Az önkormányzat a Felső Homoród mente Kistérséggel és a HMKK együttműködési szerződést kötött Az élő tájházért elnevezésű program megvalósításáért. A kistérségi iroda pályázott a működtetésre és infrastruktúrára.

A tájház ötletéről

A lövetei falumúzeum létesítésének gondolata régről fakad. Az ötletet Kovács Dénes, az akkori Hargita Megyei Népi Alkotások Házának munkatársa vetette fel először: a Hargita 1969. április 6-i számában a legsürgősebb tennivalók között említi: "megkezdeni a lövetei falumúzeum anyagának összegyűjtését". A kézirat másolatát Mihály János adta kezembe, a szöveg kötetnyitóként bekerült a múlt évben kiadott Lövete néprajzból c. tanulmánykötetbe.

András József volt iskolaigazgató, aktív gyűjtő, a gyűjtemény egykori ápolója és gondozója így emlékezett: - Miklós Anna akkori földrajz szakos tanár kezdte el a gyűjtést a tanulókkal. Ebbe több lelkes tantestületi tag bekapcsolódott, különösen Botár Éva tanítónő és férje, Botár Zoltán, valamint Sata Anna egykori történelem szakos tanár és férje, Sata Albert. A község akkor még nem tudott a gyűjteménynek helyet adni, a néptanács nem rendelkezett ilyen épülettel. Ezért előbb a jelenlegi községi könyvtár szobájában kapott helyet, majd amikor a terem az óvodások számára nélkülözhetetlenné vált, átköltöztettük az új I-IV. osztályos iskolába. Itt pár évig raktáron volt, majd a nyolcvanas évek ele-



jén egy megüresedett tanteremben kiállítottuk. A diákokat érdelemjegyekkel ösztönöztük a további gyűjtésre. A néprajzi tárgyak rendsze-

rezését részben Sata Anna tanár a Csiki Múzeum segítségnyújtása mellett kezdte el. Miután a Sata házaspár elköltözött, a gondozást én vettem át. 1992-ben, amikor a helyi tanács megvásárolta a Pora-féle birtokot, fölmerült sokunkban: itt a nagy alkalom a falumúzeum létrehozására. Együtt a gyűjtemény, megvan a telek, azon a csodálatosan szép, régi ház. Beszéltünk is erről akkoriban eleget az akkori kultúrigazgatóval, Mihály Jánossal, György Vilmos polgármesterrel és Egyed Józseffel, az RMDSZ egykori vezetőjével.

(folytatás a következő lapszámunkban)

P. Buzogány Árpád,
Udvarhelyi Híradó, 2002. április 26., péntek

Pedagógiai lexikon

Cselekvőképesség

A cselekvőképesség a személynek az a képessége, hogy saját cselekményével jogokat szerezhet és kötelességeket vállalhat. Ehhez két feltétel szükséges: a megfelelő életkor és a kellő értelmi képesség. Ehhez képest cselekvőképes az a nagykorú, aki az ügyeinek viteléhez szükséges belátással rendelkezik. Mivel a 12. életévét be nem töltött gyermek általában nem rendelkezik megfelelő belátási képességgel, azt mondjuk, hogy az ilyen gyermek cselekvőképtelen. Ugyancsak cselekvőképtelennek minősülnek a bíróság által cselekvőképességet kizáró, gondnokság alá helyezett személyek, tekintet nélkül arra, hogy kis- vagy nagykorúak (pl. elmebetegek, szellemi fogyatékosok). Gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen az, aki olyan állapotban van, hogy ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzik. A cselekvőképtelen személy jognyilatkozata semmis, nevében törvényes képviselője (szülő, gyám, gondnok) jár el.

Korlátoltan cselekvőképes a 12. életévét betöltött kiskorú, továbbá az a nagykorú, akit a bíróság a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezett. A korlátozottan cselekvőképes személy jognyilatkozatának érvényességéhez általában a törvényes képviselő beleegyezése, vagy utólagos jóváhagyása szükséges.

De az életet kötnénk gúzsba, ha a korlátolt cselekvőképességű személynek, vagy a cselekvőképtelennek nem biztosítanánk bizonyos jogokat. A korlátoltan cselekvőképes kiskorú önállóan köthet és bonthat fel munkaszerződést, rendelkezhet munkájával, szerzett keresményével, és erre korlátozott felelősséggel kötelezettséget is vállalhat. A mindennapi élet szokásos szükségleteinek fedezésére kisebb jelentőségű ügyleteket is köthet, és olyanokat is, amelyekkel kizárólagosan jogokat szerez. Ez vonatkozik a 14. évet betöltött gyermekekre.

A 16. életévét betöltött gyermek a szülői házat vagy a szülők által kijelölt tartózkodási helyet a gyámhatóság engedélyével a szülők beleegyezése nélkül is elhagyhatja.

Csodagyermek

Csodagyermeknek nevezik az olyan gyermeket, akiben valamely tehetség feltűnően korán bontakozik ki. Csodagyermek volt pl. Mozart, aki 7 éves korában szimfóniákat írt, vagy a matematikus Gauss, aki 10 éves korában az elemi iskolában feladott egyszerű összeadási feladatot egy rendkívül szellemes rövidített módszerrel oldotta meg. Általában a zene és a matematika területén - minthogy ezek kevésbé építenek tapasztalatokkal szerzett ismeretanyagra - gyakoribb a reményeket később is beváltó, korán jelentkező tehetség, mint egyéb területeken. Sokszor a ko-

rai fejlődés a csodagyermek látszatát kelti anélkül, hogy a további fejlődésmenet ezt igazolná.

A csodagyermek egészséges fejlődésének biztosítása komoly problémákat vet fel mind a valódi, mind a látszólagos csodagyermek esetében. A valódi csodagyermeknél az egyoldalú fejlődés veszélye fenyeget: a gyermek, akinél zenei, tánc, vagy egyéb tehetség mutatkozik, saját érdeklődését követve, de még gyakrabban becsvágyó környezete hatására, minden idejét tehetsége művelésének szenteli. Ezáltal elveszti természetes, vidám gyermekiségét, de kárt szenved személyiségének harmonikus fejlődése is. Ezt nem csak életének boldog alakulása sínyli meg, hanem maga a művészete (vagy tudományos adottsága) is, amely teljes kibontakozásához nem csupán technikai készségeket és virtuozitást, hanem kulturált, érdeklődő és érző, teljes embert kíván. Még nagyobb veszély fenyegeti a csodagyermekként kezelt, de a hozzá fűződő reményeket be nem váltó gyermeket, akinek életét a csatlódás teljesen tönkretelheti.

A szülők kötelessége gyermekükkel szemben - akiről sohasem tudhatja előre, hogy valóban nagy tudós, vagy művész válik-e belőle - hogy erejükhez mérten segítsék tehetsége kibontakozását, de ne engedjék, hogy ez akár boldog, játékos gyermekkorának, akár egyéb tanulmányainak, más gyermekekkel való érzelmi kapcsolatának rovására történjék.

András Magdolna óvónő

Közbirtokossági közgyűlés

(folytatás a 3. oldalról)

a vezetőtanácsot és az ellenőrző bizottságot hatalmazta fel annak megkötésére a Homoród Erdészeti Hivatallal.

A 2 éve fizetség nélkül dolgozó vezetőtanács tagjainak javadalmazásáról szintén született döntés. Ennek alapján a vezetőtanács tagjai havi fix összeg fölött osztoznak egymás munkájának ismerete alapján.

Kétségtelen, hogy az egyre gyakoribb közgyűlések egyre nagyobb horderejű döntések meghozatalát követelik. Kívánatos lenne tehát a tagság nagyobb számban való megjelenése, hisz ezek a döntések minden közbirtokos tagot érintenek. A teljes jelenlét persze elérhetetlen. De a jelenlegi 3,5%-on tudunk javítani.

☞ Közbirtokosság vezetősége

Lövetei telefonszámok

ANDRÁS ALBERT	813/ A	220. 674	MIHÁLY LÁSZLÓ	712	220. 668	LÁZÁR ANNAMÁRIA	380	220. 619
ANDRÁS FERENC	285	220. 709	MIHÁLY MÁRIA	38	220. 650	LÁZÁR ATTILA	507	220. 671
ANDRÁS GIZELLA	463	220. 651	MIHÁLY MÁRTON	46	220. 662	LÁZÁR EDITH	279	220. 672
ANDRÁS JÁNOS	864	220. 652	MIKLÓS IDA	303	220. 701	LÁZÁR ERZSÉBET	338	220. 673
ANDRÁS JÓZSEF	755	220. 657	MIKLÓS JULIANNA	664	220. 692	LÁZÁR ILONA	777	220. 697
ANDRÁS JÓZSEF	645	220. 686	MIKLÓS KLÁRA	723	220. 680	LÁZÁR LÁSZLÓ	675	220. 689
ANDRÁS LŐRINCZ	922	220. 646	MIKLÓS LAJOS	934	220. 609	LÁZÁR ROZÁLIA	861	220. 624
ANDRÁS MARGIT	607	220. 679	MIKLÓS STEFAN	827	220. 659	LÁZÁR VILMOS	504	220. 632
ANDRÁS MÁRIA	966/A	220. 645	MOLNÁR JÓZSEF	278	220. 615	LŐRINCZ ROZÁLIA	966/ A	220. 628
ANDRÁS MELINDA	897	220. 616	ORBÁN ERNŐ	966/ A	220. 625	LÖVÉTE TANÁCS	321	220. 729
BALÁZS DOMOKOS	862	220. 626	ORBÁN JÓZSEF	50	220. 710	MAG JÓZSEF	742	220. 719
BALÁZS FERENC	29	220. 641	ORBÁN JULIANNA	274	220. 648	MAG PÉTER	479	220. 695
BALÁZS ISTVÁN	844	220. 669	ORBÁN LŐRINCZ	331	220. 661	MÁRTON ANDRÁS	867	220. 631
BALÁZS ISTVÁN	486	220. 670	ORBÁN MIHÁLY	914	220. 711	MÁRTON ANNA	368	220. 663
BÁLINT MAGDOLNA	518	220. 699	ORBÁN OLGA	317	220. 698	MÁRTON ATTILA	846	220. 656
BENCZE TERÉZ	339	220. 714	ORBÁN PÉTER	911	220. 639	MÁRTON ILONA	1015	220. 649
BOTÁR ZOLTÁN	84	220. 642	ORVOSI RENDELŐ		220. 605	MÁRTON ISTVÁN	787	220. 675
C. E. C.	898	220. 664.	PÁLL CSABA IMRE	817	220. 665	SORBÁN IMRE	322	220. 613
CSÁSZTA	427	220. 706	PÁLL SÁNDOR	671	220. 677	ISKOLA		220. 726
CSENDER JULIANNA	525	220. 688	PAPILAK		220. 732	SZIKSZAI ISTVÁN	908	220. 666
DEÁK ANNA	487	220. 640	POSTA		220. 621	SZIKSZAI MAGDOLNA	323	220. 705
DEMETER LÁSZLÓ	779	220. 637	RENDŐRSÉG		220. 602	SZÖVETKEZET	981	220. 603
EGYED ANDRÁS	703	220. 634	ROMAI KATOLIKUS		220. 614	SZÖVETKEZET VENDÉGLŐ		220. 685
EGYED DOMOKOS	411	220. 691	S.C.MULTI IMPEX SRL	24	220. 704	SZÖVETKEZETI IRODA		220. 604
EGYED JÓZSEF	966/ A	220. 617	SILYE TERÉZIA	837	220. 690	TELEFONFÜLKE		220. 611
EGYED JÓZSEF	966/ A	220. 725	SISEA HAJNAL	539	220. 681	TÓDOR MIHÁLY	114	220. 644
EGYED KATALIN	101	220. 629	GÁBOS LAJOS	961	220. 633	TÓKE ZOLTÁN	458	220. 708
EGYED LAJOS	862	220.626	GYÓGYSZERTÁR		220. 607	TÓKOS BENJAMIN	900	220.718
FAZAKAS ILDIKÓ	35/A	220. 720	GYÖRGY ANDRÁS	523	220. 694	TÓKOS IRÉN	669	220. 606
FAZAKAS IMRE	618	220. 700	GYÖRGY CSABA	657	220. 693	TÓKOS MARGIT	788	220. 654
FAZAKAS PÉTER	948	220. 636	GYÖRGY DÉNES	307	220. 696	TÓKOS PÉTER	370	220. 655
FAZAKAS REZSŐ	617	220. 630	GYÖRGY GÁBOR	512	220. 667	TRINFULY GÁBOR	229	220. 620
FERENCZ DOMOKOS	640	220. 702	GYÖRGY GÉZA	524	220. 618	INFORMÁCIÓ		931
GÁBOS GYÖRGY	416	220. 684	GYÖRGY ISTVÁN	937	220. 608	PONTOS IDŐ		958
GÁBOS IGNÁC	214	220. 612	GYÖRGY MARGIT	452	220. 713	HIBA BEJELENTÉS		921
GÁBOS JÁNOS	939	220. 676	GYÖRGY VILMOS	516	220. 678			
MÁRTON JÓZSEF	959	220. 635	IONITA IONEL	884	220. 712			
MÁRTON LAJOS	797/ A	220. 643	KISTÉRSÉG		220. 724			
MÁRTON MIHÁLY	448	220. 715	KOLOZSI FERENC	113	220. 707			
MÁRTON RÓZÁLIA		220. 683	KOLOZSI LÁSZLÓ	757	220. 658			
MIHÁLY DÉNES	118	220. 703	KOLOZSI LÁSZLÓ	663	220.721			
MIHÁLY DOMOKOS	763	220. 682	KÖZBIRTOK.		220. 728			
MIHÁLY EMIL	996	220. 687	LADÓ BENJAMIN	923	220. 623			
MIHÁLY GÉZA	838	220. 647	LADÓ KATALIN	994	220. 716			
MIHÁLY IMRE	376	220. 622	LADÓ MÁTÉ	967	220. 638			
MIHÁLY JÁNOS	966/ A	220. 653	LÁZÁR ALADÁR	386	220. 717			
MIHÁLY JÓZSEF	850	220. 610	LÁZÁR ANDRÁS	425	220. 660			

A királylány rózsája

Egyszer volt egy királylány. A királylánynak volt egy rózsafája. A rózsafa nagyon gyönyörű volt.

Egy nap a királylány kiment a kertbe, hogy nézze meg a rózsafát. Úgy látta, hogy a rózsafának víz kell. Bement, hogy hozza ki az öntözőt. Megöntözte a virágot. A virág nagyon gyorsan nőtt. Teltek az évek. A királynő is kezdett vénülni. Annyira vén lett a királynő, hogy az úton pálcával járkált. Tél lett. Egy nap a királynő elment a boltba vásárolni. Mikor hazafelé ment, megcsúszott a jégen. Nagyon megütközött. Még a lába is eltört. Nagyon sajnálta a rózsafáját, hogy nincs ki rendezze. A lába nem gyógyult. Egy-



szert nagyon rosszul érezte magát. Egy nap meg is halt. A rózsafa is kihalt.

Így volt, nem így volt, égből pottyant mese volt.

☞ Márton Rita

A nap

Fényesen süt és sárga,
Látszik, hogy a nap világa
Fejünk fölött van,
Onnan melegít minden nap.
Ha rossz az idő, elbújik,
Ha jó az idő, elébújik.

A nyár

Szép a nyári nap,
De legjobb, ha a tengeren vagy.
De ha itthon vagy, az se baj,
Szép itthon is a nyári nap.

Úgyis olyan a nap itthon is,
Mint ottan is.

Egyszer esős idő van,
Máskor meleg idő van.
A meleget szeretik a gyerekek,
A hideget szeretik az emberek.

☞ Pál Orsolya

Az oldal anyagát írta és összeállította a III. B osztály

A kis kakas meg a róka

Egyszer egy róka és egy kakas összebarátkoztak. Egyszer a róka megszólalt, és azt mondta:

- Építsünk egy kis kunyhót!

Ebbe a kis kakas is beleegyezett. Két nap s két éjszaka építették. Amikor kész lett, beköltöztek. A róka azt gondolta, hogy jókor építették, mert lassan közeledik a tél. Másnap, mikor felkeltek, kiment a kis kakas, hogy egy kicsit hancúrozzon. Hát, Uram Isten, mekkora hó lett! A róka azt hitte, hogy nem igaz, és azt gondolta, hogy meglesi, igaz-e. S hát, Uram Isten, tényleg hó van. Amikor a kis kakas elaludt, a róka azt gondolta, hogy elmegy egyet vadászni. Amikor a róka hazajött a vadászásból, a kis kakas felébredt a nagy zajra. Megkérdezte a rókát, hogy hol volt. A róka azt mondta, hogy csak a levegőre volt. A róka lefeküdt és hirtelen el is aludt. A kis kakas felkelt és felment a padlásra, hogy titokban egyen. Igen, de a róka észrevette, felfutott a padlásra, elkapta a kis kakast és megharapta, a kis kakas pedig megcsípte a rókát.

Még ma is harapják, csipdesik egymást, ha meg nem unták.

☞ Pál Sarolta



Találós kérdések



1. Van szavam, de nincsen hangom,
Nem aluszom, nem eszem.
Bármikor, ha kedved tartja,
Jól mulathatsz velem.
2. Keze nincsen, mégis fog,
Lába nincsen, mégis jár.
Minden percben meg-megáll,
Egy-egy cseppet iddogál.
3. Hold elejti, Nap felkapja.
4. Egy veréb hordozza,
Hat ökör nem bírja,
Sok városba van meg,
Csak Enyedön nincs meg.
(megfejtés a köv. számban)

A csíksomlyói búcsú útján

Egy napos délelőtt elindultunk a csíksomlyói búcsúra. A buszozás nagyon jó volt, mert Lázár Béla bácsival nagyon sokat énekeltünk. Amikor odaértünk, mindenki akart vásárolni, de Lajos atya azt mondta, hogy most nem vásárolunk, mert valaki el fog veszni. Amikor kiértünk, akkor mindenki el volt fáradva.

És most elmondunk egy történetet a csíksomlyói Szűzanyáról. Nagyon rég történt, hogy Csíksomlyót megtámadták a tatárok. El akarták vinni a Szűzanyát, de két, négy, hat, még nyolc ökör sem tudta megmozdítani. Erre egy tatár hozzávágott a kardjával, és még most is látszik a vágás. Eltemették a Szűzanyát, hogy ne kapják meg a csíksomlyói népek. Sok évvel azután egy ember szántott, és egyszer megakadt az eke a Szűzanya orrában, és még most is látszik a karcolás.

Befelé a hegyről már könnyebb volt jönni, mert mindenki megpihent.

☞ Orbán Norbert és Lázár Loránd

Júniusi időjósok

Medárdus, ha tiszta, derült:
a nyár már szinte sikerült;
de ha ekkor esik eső,
negyven napig kell esernyő.

Keresztelő János-nap esője
nem áll meg csak negyednapon, esté-
re;
5 nap előtt ha a kakukk megszólal,
olcsón adják a gabonát bizonynal.
Ha utána későn kezd el szólni,
gabonáért sok pénzt kell kiszámolni.

Viccek

- Hány ujjad van, Jancsika? -
kérdézi valaki a kis óvodást.
A gyermek megnézi a kezét,
és azt mondja:
- Elég sok!

Két téglá találkozik egy sötét
pincében.

- Ön fél? - kérdezi az egyik.
- Nem kérem, én egész va-
gyok. - feleli a másik.

A tanító néni Mórickaéknak
azt a feladatot adja, hogy
rajzoljanak a füves rétre egy
tehenet. Móricka egy üres la-
pot ad be. Megkérdezi a ta-
nító néni:

- Hol a fű, Móricka?
- Megette a tehen.
- Hát a tehen hol van?
- Házament - feleli Móricka.

A vicceket a III. B osztályosok
gyűjtötték.

III. helytörténeti kirándulás

2002. április 27.

Vezető tanár: Mihály János

Útvonal: Lövete - Szentegyháza - Székelyudvarhely -
Farkaslaka - Korond

Ezen a helytörténeti kiránduláson is, akárcsak a
többin, nagyon sok szép dolgot láttunk. Első megállóhe-
lyünk Farkaslakán volt, hol megnéztük Tamási Áron szü-
lői házát. A testvére, Erzsi néni mutatta be. Sok szép
könyvet lehetett venni itt emlékként. A sírjánál is voltunk,
ahol volt egy nagy kő, amibe emberek vannak belevésve.
Tamási Áron a templom előtt két cserefa közé van elte-
metve.

Aztán Korondra mentünk, hol a helyi kézművesség
egy-két fogását leshettük el, ugyanis megnéztük, hogyan
készül a korondi fazék. Aki akart, vásárolhatott szüleinek
"búcsúfiát". A következő megállóhelyünk a Szejke-fürdő
volt. Felsétáltunk a legnagyobb székely, Orbán Balázs
sírjához. Csupa kéknefelejcs volt a síron, ahová 12 szé-
kely kapu alatt vezet az ösvény. Szétnéztünk
Székelyudvarhelyen is, a város végén fekvő Jézus-ká-
polnát és a Szent Miklós plébániát kerestük fel. Nagy
öröm volt számunkra, hogy itt találkoztunk Gergely pap
bácsival. Kivitt minket a temetőbe, s megmutatta az
1848-1849. évi forradalom híres tábornoka, Bem apó
trombitásának a sírját.

Elmentünk a barátok gyönyörű templomába is. Mikor
megnéztük, a tanár úr megmutatta Orbán Balázs nemrég
felállított szobrát a főtéren. Ezután városnézés követke-
zett. Egyet tekeregtünk, azután felültünk a buszra és ha-
zajöttünk. Szerintem ez a helytörténeti kirándulás volta
legszebb és a legjobb, mert mindvégig jó volt az idő.

☞ Fazakas Imre, VI. Á oszt.

Sok év után újból felkeresi községünket
egy hivatásos színtársulat. Volt idő, mi-
kor kicsi székkal a hóna alatt indult a falu
az ilyen jellegű színtársulat előadására.
Mindannyiunktól függ, hogy lesz-e folyta-
tás!

Székelyudvarhelyi
Tomcsa Sándor Színház

Ágacska



Csukás István mesejátéka két részben

rendező: Dézsi Szilárd

Helyszín: Lövétei Népház

Időpont: 2002. június 11. kedd este 8 óra

támogató: Hargita Megyei Kulturális Központ